

Terezínské ghetto na sklonku války

I. Jaká očekávání a plány mohli mít ti, kteří se dožili konce války? Co všechno mohlo tato jejich očekávání ovlivnit?

II. Na základě vzpomínek uveďte, jak prožívali závěr války vězni v terezínském ghettu.

„Denně přicházejí stovky mužů a žen ze všech koncentračních táborů, většinou pěšky. (...) Všichni mají horečku, průjmy, sní-li jakoukoliv maličkost. Jsou úplně zavšivení, všichni podezřelí z tyfu. (...) Téměř všichni pocházejí z Birkenau a vypravují odtamtud nejneuvěřitelnější věci.“

Ela Steinová vzpomínala:

„Koncem dubna se do Terezína náhle vrátily stovky lidí. (...) Okamžitě jsem pátrala po známých obličejích a náhle jsem uviděla svou přítelkyni Helgu a zavolala jsem: „Helgo, Helgo!“ Skopla jsem z nohou příliš velké dřeváky, letěla za jejím otcem a volala: „Helga je tady! Helga je tady!“ Vykřikovala jsem to jako šílená a zase jsem se řítila zpět, abych Helgu neztratila z očí a abych ji pozdravila, než bude muset odejít do karantény...“

Helga Pollaková o návratu do Terezína uvedla:

„Elino volání jsem slyšela. (...) Za námi nemohla, hned nás izolovali a dopravili do Západních baráků. Tam, zatímco jsme čekali, co s námi bude, se najednou objevil můj vzdálený příbuzný a přinesl mi od tatínka pytlík s jídlem. Můj otec za mnou tak rychle přiběhnout nemohl, a tak poslal svého bratrance. Sotva jsme si ze sáčku kousek vzaly, už byl pytlík pryč. Polky a Slovenky, které stály kolem nás, nám ho jednoduše vytrhly z rukou.“

Z dopisu Helgy Pollakové otci:

„Můj zlatý tatuli, stále nemohu uvěřit, že jsem zas u Tebe. (...) Být zas normálním člověkem, to je, tati, pocit, to si neumíš představit. Teď už mám koncentrační tábor za sebou a aspoň byl dobrý na to, že si budu všeho v životě i samotného života velice vážit. Tatičku, neumíš si ani představit, jaký je to pocit být čistý, mít na sobě čisté a vlastní šaty bez bílého kříže, mít svou postel, deku, polštář, mít svůj klid a hlavně být najezená.“

Z příkazu Vám oznamujeme, že dne 11. února máte odcestovati k pracovnímu nasazení v Terezíně.

Děti: Nežidovské děti nemohou býti vzaty ssebou. Tyto děti mohou zůstat v bytě v opatrování příbuzných nebo známých, nebo mohou býti dány k příbuzným nebo známým smíšeným manželstvím, nebo do veřejných sociálních institucí. Židovské děti musí být vzaty ssebou do Terezína.

Z příkazu Vám oznamujeme, že dne 11. února máte odcestovati k pracovnímu nasazení v Terezíně.

Děti: Nežidovské děti nemohou býti vzaty ssebou. Tyto děti mohou zůstat v bytě v opatrování příbuzných nebo známých, nebo mohou býti dány k příbuzným nebo známým smíšeným manželstvím, nebo do veřejných sociálních institucí. Židovské děti musí být vzaty ssebou do Terezína.

III. Představte si, že jste se stejně jako Helga vrátili zpět do ghetta. Napište o tom krátkou zprávu do svého deníku. Co všechno by tento návrat pro vás znamenal?